

Verslag algemene vergadering 21.03.2009

Wij waren te gast in bezigheidstehuis De Hei te Dessel. Dit tehuis ressorteert onder **VZW De As**. Deze overkoepelt volgende initiatieven:

- ✧ **Twee dagcentra** voor 41 personen met een matig tot zware mentale en/of meervoudige handicap gedecentraliseerd als volgt:
  - 21 personen in de Rusthuif te Arendonk
  - 20 personen in Markdal te Merksplas
- ✧ **Drie tehuizen voor niet werkenden** voor 30 personen met een matig tot ernstig mentale handicap, gehuisvest als volgt:
  - 10 personen in de Villa in het gebouw Rusthuif te Arendonk
  - 10 personen in De Boomgaard te Ravels
  - 10 personen in De Hei te Dessel
- ✧ **Eén semi-internaat** voor 8 niet schoolgaande matig of zwaar mentaal gehandicapte kinderen van 0 tot 21 jaar met eventuele bijkomende motorische stoornissen verblijvend in 't Vonderke in het gebouw Markdal in Merksplas

Aan De Rusthuif is een **activiteitencentrum** verbonden waar arbeidsgerichte activiteiten worden aangeboden op het vlak van meubelmakerij, decoratie, begeleid werken buitenshuis, sociaal restaurant

Wij waren specifiek te gast in het bezigheidstehuis **De Hei**
Hieronder enkele meer specifieke inlichtingen over deze woonvorm:

Voor Wie?

De Hei richt zich tot de volgende personen:

- ✧ Volwassenen met een matig tot ernstig mentale of meervoudige handicap
- ✧ Opnameleeftijd: 21 - 65 jaar
- ✧ Bij voorkeur wonend in de gemeentes Ravels, Arendonk, Retie, Dessel

Algemene doelstellingen

- ✧ Recht op bestaan als persoon met een handicap.
- ✧ Recht op medezeggenschap.
- ✧ Recht op een deskundige en hoogkwalitatieve zorg.
- ✧ Recht op volwaardig burgerschap.

*Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be*

Hoe doet men dat?

De Hei is een kleinschalige woonvorm voor 10 bewoners. De doelstelling is om vanuit een emancipatorische houding, te trachten de bewoner zoveel mogelijk vat te geven op het eigen leven. De keuzes van de bewoner worden zoveel mogelijk gerespecteerd. Men werkt graag samen met de familie. Op De Hei zijn ze steeds welkom.

Inspraak

Individueel

- ✧ Men kan zelf zijn kamer inrichten
- ✧ Men bepaalt mee de daginvulling
- ✧ Men wordt betrokken bij het handelingsplan

Collectief:

- ✧ Men kan zijn zegje doen op de bewonersraad.
- ✧ De wettelijke vertegenwoordiger wordt via de gebruikersraad betrokken bij de werking van De Hei.

Naast de huislijke, warme sfeer bieden wordt een breed aanbod van mogelijke activiteiten aangeboden:

- ✧ Huishoudelijke taken: koken, winkelen, strijken, poetsen, ...
- ✧ Werken binnen of buiten de voorziening: semi-industrieel werk, sorteerwerk of begeleid werk buitenshuis met persoonlijke jobcoach

Praktisch

- ✧ Bezigheidstehuis 'De Hei' Kruisberg 16 te 2480 Dessel
Tel.: 014/37.52.00. E-mail: de.hei@skynet.be
- ✧ Directie: 014/44.83.70 info@deas.be
- ✧ De bijdrage per dag bedraagt € 30,21 (op 1/07/08). Dit bedrag is gekoppeld aan de index
- ✧ Bezigheidstehuis 'De Hei' is een initiatief van v.z.w. De Rusthuif

Beschermd wonen:

De cliënten van beschermd wonen, wonen in de nabijheid van het bezigheidstehuis De Boomgaard. Zij wonen "zelfstandig" in een kleine groep én onder 'bescherming' van de moederorganisatie. Zij sluiten voor hun dagbesteding aan bij de werking van De Boomgaard. Samen met de bewoner wordt gezocht naar geschikte dagbesteding. Men kan in de ateliers van De Boomgaard of De As gaan werken of er voor kiezen buitenhuis te gaan werken in het dorp. (=vrijwilligerswerk onder begeleiding van De Boomgaard)

In de woning, Berkenlaan 43, beschikken de 4 bewoners over een eigen kamer. Keuken, zithoek en sanitair zijn gemeenschappelijk.

Op wekdagen sluit men voor het middagmaal aan bij het bezigheidstehuis. De andere maaltijden worden in het huis zelf genomen. Zaterdagmiddag wordt er gezamenlijk en onder begeleiding gekookt. De zondag houden we zondag: brunchen?, familiebezoek?, iets naar eigen keuze ...

Er worden voldoende groepsmomenten aangeboden zoals de gezamenlijke maaltijden en andere groepsactiviteiten. Deelname aan de groepsmomenten is vrijblijvend. Wekelijks houden de cliënten een vergadering waarin woonaangelegenheden besproken worden.

Het is de bedoeling de bewoners te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven volgens hun eigen nood en mogelijkheden.

Indien de cliënten van beschermd wonen niet meer over de mogelijkheid beschikken om binnen dit project te functioneren wordt er voor hen bij voorkeur een plaats gezocht in één van de woningen van de bezigheidstehuizen van vzw De As.

Statutair gedeelte

1. Wijzigingen en samenstelling Raad van bestuur:

Volgende bestuurder is ontslagnemend:

- Paul Janssens geboren te Antwerpen op 20.05.1942 wonende Goorstraat 36, 3191 Hever

Wij zijn Paul bijzonder dankbaar voor het vele werk dat hij voor FOVIG verzet heeft:

- Hij was gedurende acht jaar voorzitter
- Hij vertegenwoordigde onze vereniging op voortreffelijk wijze in de buitenwereld. Hij was voorzitter of lid van tal van werkgroepen en adviescommissies
- Hij zorgde regelmatig voor feedback met betrekking over het werk in deze verschillende overleg- en adviesgroepen

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be

Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be

- Hij was een uitstekend hoofdredacteur voor het FOVIG-blaadje. De verantwoordelijkheid berustte al die tijd volledig op zijn schouders
- Hij had een goed en scherpe pen en droeg in belangrijke mate bij tot visieontwikkeling en stellingnamen
- Vooral zijn tekeningen werden bijzonder gesmaakt. Zij getuigden van een rake opmerkingsgave, zin voor humor en een groot relativeringsvermogen

Wij zijn Paul vooral dankbaar omdat hij ons niet zomaar vaarwel zegt. Hij is bereid verdere engagementen op zich te nemen op het vlak van vertegenwoordiging naar buitenuit.

Paul had bij wijze van dank een speciaal FOVIG-blaadje klaargemaakt met een exclusieve verzameling van zijn tekeningen. Dit bundeltje werd uitgedeeld aan de aanwezigen. Wij nemen ons voor rijkelijk te putten uit dit materiaal bij de redactie van de komende FOVIG-blaadjes. Dank Paul voor deze aangename verrassing.

Volgende leden van de raad van bestuur wensen hun mandaat voor een periode van 4 jaar te hernieuwen:

- Devos Eric geboren te Kortrijk op 13.12.1933 wonende Marie-Josélaan 121, 1200 Brussel.
- Dumon Monique- Frigne geboren te Gent op 05.05.1939 wonende Bavegemstraat 61, 9860 Oosterzele.
- Pauwels Armand geboren te Lommel op 25.09.1938 wonende Oude Lummense weg 32, 3580 Beringen.
- Snyers Frans geboren te Hoogstraten op 26.07.1942 wonende Jan Van Cuyckstraat 27, 2320 Hoogstraten
- Roger Festraets geboren te Overhespen op 17.04.1939 wonende Den Bremt 18, 3020 Herent.

Deze bestuurders werden door de algemene vergadering opnieuw benoemd

De samenstelling van de raad van bestuur op datum van 21 maart 2009:

- Hugo Verhoeven geboren te Duffel op 27.05.1948 wonende Zijpstraat 66, 2570 Duffel.
- Frans Snyers geboren te Hoogstraten op 26.07.1942 wonende Jan Van Cuyckstraat 27, 2320 Hoogstraten
- Pierre Schreuders geboren te Susteren op 23.08.1942 wonende Kleinrees 60, 2460 Kasterlee.
- Monique Dumon - Frigne geboren te Gent op 05.05.1939 wonende Bavegemstraat 61, 9860 Oosterzele.
- Roger Festraets geboren te Overhespen op 17.04.1939 wonende Den Bremt 18, 3020 Herent.
- Simonne Janssens – Vanoppen geboren te Heusden op 08.05.1944 wonende M. Scheperslaan 171, 3550 Heusden Zolder.
- Armand Pauwels geboren te Lommel op 25.09.1938 wonende Oude Lummense weg 32, 3580 Beringen.

*Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
 Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be*

- Willy De Keyser geboren te Gent op 20.09.1946 wonende Steltloperstraat 19, 9000 Gent.
- Julien Andries geboren te Liezele op 14.02.1938 wonende Bredadreef 12, 9100 St Niklaas.
- Eric Devos geboren te Kortrijk op 13.12.1933 wonende Marie-Josélaan 121, 1200 Brussel.
- Toon Callewaert geboren te Deerlijk op 4.7.1943 wonende H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk.
- Dhr. Marc Van Gestel geboren te Geel op 7.10.1958 en wonende Kloosterstraat 60, 3900 Overpelt

Op dit ogenblik zijn volgende bestuursfuncties van kracht:

- Voorzitter: Toon Callewaert
- Ondervoorzitter: Pierre Schreuders
- Penningmeester: Willy De Keyser
- Secretaris: Luc De Vos

2. Akte gevolmachtigden

De raad van bestuur van de vzw FOVIG heeft volgende personen aangeduid als gevolmachtigden op administratief en financieel vlak:

- Toon Callewaert geboren te Deerlijk op 4.7.1943 wonende H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk.
- Willy De Keyser geboren te Gent op 20.09.1946 wonende Steltloperstraat 19, 9000 Gent.
- De Vos Luc geboren te Machelen op 09.09.1947 wonende Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde

3. Overzicht verrichtingen

Overzicht 2008			
Omschrijving	Inkomsten	Omschrijving	Uitgaven
Lidgeld en abonnementen	3946,00	Tijdschrift	794,30
		Secretariaat	1293,46
		Juridisch advies, staatsblad en platform	185,30
		Onkosten leden	923,22
Algemene vergadering	504,00	Algemene vergadering	644,20
Intresten	367,10	Kosten rekeningen	41,53
Sponsoring	500,00	Diverse	
Totaal	5317,10	Totaal	3882,01
Saldo	1435,09		

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
 Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be

4. Saldo rekeningen

	Saldo		Saldo
Rekeningen	31/12/2007	Beweging	31/12/2007
068-2030899-37	9313,25	1278,01	10591,26
088-2088862-59	20570,17	-14651,46	5918,71
055-2349769-50	0,00	15000,00	15000,00
Kas	243,09	-191,46	51,63
	30126,51	1435,09	31561,60

5. Begroting 2009

Omschrijving	Inkomsten	Omschrijving	Uitgaven
Lidgelden en abonnementen	4000,00	Tijdschrift	800,00
		Secretariaat	1200,00
		Juridisch advies, staatsblad en platform	200,00
		Onkosten leden	1000,00
Algemene vergadering	500,00	Algemene vergadering	750,00
Intresten	375,00	Kosten rekeningen	50,00
Sponsoring	500,00	Diverse	
Totaal	5375,00	Totaal	4000,00
Saldo	1375,00		

6. Mededelingen

6.1. Leden

2009	99
2008	100
2007	91
2006	97
2005	97
2004	107
2003	101
2002	100
2001	90

6.2. Abonnementen

2009	194	(waarvan 95 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2008	195	(waarvan 95 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2007	171	(waarvan 80 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2006	172	(waarvan 75 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2005	167	(waarvan 70 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2004	173	(waarvan 66 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2003	172	(waarvan 71 uitsluitend abonnement zonder lidgeld)
2002	168	
2001	157	

7. Voorstel nieuwe statuten:

ONDERNEMINGSNUMMER : 0431976236

Statuten volgens de wet van 27 juni 1921 zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2002.

BENAMING EN ZETEL

Art. 1. De vereniging heeft als naam: « Federatie van ouderverenigingen en gebruikersraden in instellingen voor personen met een handicap » afgekort « F.O.V.I.G. » en heeft haar zetel te **8540 Deerlijk, Hendrik Consciencelaan 3** – gerechtelijk arrondissement **Kortrijk**.

MAATSCHAPPELIJK DOEL

Art. 2. De vereniging heeft tot doel het promoveren en verdedigen van de belangen en rechten van de door de ouderverenigingen en gebruikersraden vertegenwoordigde personen met een handicap binnen de bestaande instellingen en voorzieningen, het bijdragen tot de optimale uitbouw van deze instellingen en voorzieningen, en het vertegenwoordigen van voornoemde personen met een handicap bij officiële instanties.

Meer in het bijzonder heeft FOVIG tot doel:

- De ouderverenigingen en gebruikersraden te informeren, te vormen, te begeleiden en te helpen met betrekking tot:
  - o hun opdracht van collectief overleg, participatie en inspraak binnen de instellingen voor personen met een handicap
  - o hun opdracht van individuele en persoonsgebonden ondersteuning met het oog op de realisatie van de hoogst mogelijke kwaliteit van welzijn voor de persoon met een handicap en de optimalisatie van het algemeen dienstverleningsaanbod van de instellingen voor personen met een handicap
- De gebruikers zelf te informeren, begeleiden en ondersteunen bij alle materies inzake opvang, behandeling, begeleiding, opvoeding en wonen die hen zelf en hun wettelijke vertegenwoordigers in hun natuurlijk leef- en woonmilieu direct en rechtstreeks aanbelangen
- Om deze doelstellingen te kunnen waarmaken:
  - ontplooit de vereniging op zelfstandige en onafhankelijke wijze haar eigen werking
  - ondersteunt zij activiteiten waarbij steeds de persoon met een handicap en de wettelijke vertegenwoordigers norm en toetssteen zijn
  - fungeert zij niet enkel als een doorgeefluik voor collectieve en individuele ondersteuning maar doet zij ook aan daadwerkelijke begeleiding en ondersteuning op collectief en individueel vlak
  - organiseert zij activiteiten van informatieve, vormende, sociale en culturele aard met het oog op de ondersteuning van de persoon met een handicap
  - stimuleert zij de samenwerking tussen gebruikers en dienstverleners bij de ondersteuning van de persoon met een handicap
  - ontwikkelt ze samenwerking en ervaringsuitwisseling tussen haar leden op collectief en individueel vlak

Art. 3. De vereniging heeft provinciale afdelingen waarvan de werking vastgelegd wordt door het huishoudelijk reglement.

*Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be*

LEDEN

Art. 4.

- § 1. De vereniging telt alleen effectieve leden. Zij bestaan uit ouderverenigingen en gebruikersraden die vertegenwoordigd worden door hun afgevaardigden
- § 2. Het aantal leden is onbeperkt maar moet ten minste zes bedragen.
- § 3. Elk lid dat ontslag wil nemen uit de vereniging moet dit ontslag schriftelijk indienen op de zetel van de vereniging

LIDGELD

Art. 5 Jaarlijks wordt een lidgeld betaald dat door de raad van bestuur wordt vastgesteld en maximum € 250 mag bedragen.

ALGEMENE VERGADERING

Art. 6

- § 1. De bijzondere algemene vergadering bestaat uit al de effectieve leden. Elk lid mag door een ander gevolmachtigd lid vertegenwoordigd worden. Geen vertegenwoordiger mag echter beschikken over meer dan twee volmachten.
- § 2. Elk jaar wordt minstens één bijzondere algemene vergadering gehouden in de loop van het eerste kwartaal van het kalenderjaar. Buitengewone algemene vergaderingen worden gehouden telkens wanneer de omstandigheden dit vereisen, en in elk geval indien één vijfde van de effectieve leden daarom verzoeken.
- § 3. De bijzondere algemene vergadering wordt bijeengeroepen overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2002. Zij mag ook besluiten nemen buiten de agenda.
- § 4. De bijzondere algemene vergadering is enkel bevoegd voor de punten die haar door de wet voorbehouden zijn namelijk:
  - statutenwijziging
  - benoeming en afzetting van bestuurders
  - uitsluiting van leden
  - goedkeuring van begroting en rekeningen
  - vrijwillige ontbinding
  - benoeming en afzetting van de commissarissen en het bepalen van hun bezoldiging in geval er een bezoldiging wordt toegekend
  - de kwijting aan de bestuurders en commissarissen
  - de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk
  - alle gevallen waarin de statuten dat vereisen
- § 5. In gewone gevallen kan de bijzondere algemene vergadering geldig besluiten nemen met eenvoudige meerderheid van stemmen, welke ook het aantal aanwezige of vertegenwoordigende leden is. Besluiten in verband met de statutenwijziging kunnen slechts genomen worden met in acht name van de artikelen 8, 12 en 20 van de wet van 27 juni 1921 zoals gewijzigd door de Wet van 2 mei 2002.
- § 6. Voor zover de werkwijze van de bijzondere algemene vergadering niet voorzien is in de statuten, worden deze aangelegenheden geregeld door een huishoudelijk reglement opgesteld door de raad van bestuur.
- § 7. Elk effectief lid en elk toegetreten lid van de vereniging krijgt het verslag van de bijzondere algemene vergadering en de daarop genomen beslissingen toegestuurd. Elke belanghebbende derde kan het verslag van de algemene vergadering en de daarop genomen beslissingen inzien op de zetel van de vereniging.

RAAD VAN BESTUUR

Art. 7

- § 1. De vereniging wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit minstens zes en maximum achttien bestuurders. Hun voordracht wordt geregeld door het huishoudelijk reglement. Zij worden als bestuurders door de algemene vergadering benoemd onder de effectieve leden en zijn ten allen tijde door haar afzetbaar. Hun mandaat duurt vier jaar, is hernieuwbaar en onbezoldigd. Elk lid van de Raad van Bestuur die ontslag neemt moet dit ontslag schriftelijk indienen op de zetel van de vereniging.

*Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be*

- § 2. Tussen haar leden kiest de raad van bestuur een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester waarvan de opdracht door het huishoudelijk reglement wordt omschreven.
- § 3. De raad vergadert op bijeenroeping van de voorzitter of van drie bestuurders. De oproepingsbrief behelst de agenda, vastgesteld eventueel na raadpleging van de andere bestuurders.
- § 4. Om geldig te vergaderen moet minstens de helft van de bestuurders aanwezig zijn.
De bevoegdheden van de Raad van Bestuur worden uitgeoefend als college.
Beslissingen worden genomen bij gewone meerderheid (de helft + 1) van de aanwezige bestuurders
In geval van staking van stemmen is de stem van de voorzitter van de vergadering doorslaggevend.
De raad van bestuur mag bij haar werkzaamheden experts met raadgevende stem betrekken.
- § 5. De raad van bestuur bestuurt de vereniging als college en vertegenwoordigt die bij alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen, en bezit hiertoe de meest ruime bevoegdheden.
De raad kan zijn bevoegdheden geheel of gedeeltelijk overdragen aan één of meer van zijn leden.
De raad vaardigt alle huiselijke reglementen uit die hij nodig acht.
- Alle bevoegdheden die niet door de wet of door de statuten zijn toegewezen aan de bijzondere algemene vergadering, worden uitgeoefend door de raad van bestuur.
- § 6. Al de belangrijke taken die de vereniging verbinden moeten ondertekend worden door twee leden van de raad van bestuur die daartoe telkens van deze raad van bestuur de volmacht moeten krijgen.
Voor de daden van dagelijks beheer krijgen de voorzitter, de secretaris en de penningmeester volmacht tot het verrichten van alle noodzakelijke handelingen.

DUUR

Art. 8. De vereniging is opgericht voor onbepaalde duur. Zij kan ten allen tijde ontbonden worden.

ONTBINDING EN VEREFFENING

Art. 9. In geval van ontbinding, wordt de bestemming van het eventueel netto activa door de bijzondere algemene vergadering beslist, rekening houdend met het maatschappelijk doel van de vereniging.

Art10. Aangelegenheden die niet door de statuten zijn voorzien worden overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 zoals gewijzigd door de Wet van 2 mei 2002 geregeld.

Getekend:
Toon Callewaert

Voorzitter

De wijzigingen van de statuten hebben in hoofdzaak met het volgende te maken:

- Overbrenging van de maatschappelijke zetel naar het adres van de huidige voorzitter
- Laten wegvallen van het onderscheid tussen effectieve leden en toegevoegde leden. Fovig telt voortaan alleen nog effectieve leden
- Vereenvoudiging van de procedure voor lidmaatschap
- Vereenvoudiging van de procedure voor ontslag
- Aanpassing van de terminologie in verband met de algemene vergadering. We behouden voortaan enkel nog de term algemene vergadering

De wijziging van de statuten werd door de vergadering aanvaard

8. Jaarverslag 2008:

1. Map gebruikersraden:

- De map gebruikersraden werd dit jaar aangevuld door de provincie Limburg met een heldere en zeer bruikbare tekst omtrent rouwverwerking.
- Op basis van een beslissing van vorig jaar werd ook deze tekst in pdf-formaat opgenomen op onze website.

2. FOVIG en het VGPH:

- 2.1. Deelname aan de Algemene Vergadering: Hugo Verhoeven en Toon Callewaert bleven beiden lid van de Algemene Vergadering.
- 2.2. Deelname aan de Raad van Bestuur: op het eind van vorig werkjaar gaf Toon de fakkel van bestuurder door aan Hugo. Hugo werd vrij onmiddellijk binnen die raad verkozen tot voorzitter. Thans zijn de mandaten binnen die Raad van Bestuur terug opengesteld, en Hugo werd opnieuw naar voor geschoven als kandidaat.
- 2.3. Raadgevend Comité: reeds op het eind van vorig werkjaar was er sprake van het opnieuw samenstellen van het Raadgevend Comité van VAPH. Ronde overdracht van de bestuurderstaak van Toon naar Hugo hadden we ook bekomen dat Hugo samen met iemand van Fevlado kandidaat zou zijn voor een zitje in dit belangrijk comité, oorspronkelijk werd als startmoment september voorgesteld, na het zomerreces, maar er kwam verder geen nieuws van dat front in de voorbije maanden.
- 2.4. Op 13 maart werd een kritische nota rond het uitbreidingsbeleid bezorgd aan minister Vanackere.
- 2.5. Met vooral deelnemers van FOVIG, Inclusie Vlaanderen en KVG werd een discussienota opgemaakt rond alles wat naar de mening van deze organisaties misliep binnen de werking van VGPH. Tot op heden kregen wij nog geen terugkoppeling rond deze knelpuntennota.
- 2.6. Toegang tot intranet: een paswoord werd toegekend, waarbij onze bestuurders het intranet van VGPH kunnen raadplegen.
- 2.7. Film 'zo zijn onze manieren': werd door onze afdelingen geëvalueerd, als bruikbaar ervaren, maar kreeg ook een aantal kritische opmerkingen mee.
- 2.8. Congres 'ik beslis zelf': een delegatie van FOVIG nam in oktober actief deel aan dit congres.

- 2.9. Missie en strategische doelstellingen VGPH: toen ze voorgesteld werden op de Algemene vergadering bleken ze een zeer grote verruiming in te houden. FOVIG stelde zich kritisch op en eist met enkele bevriende organisaties dat de opdracht uit het besluit: ondersteuning van gebruikers bij het uitwerken van de zorgregie, tenminste zou opgenomen worden. Deze kritische houding leidde tot een bijsturing van de teksten. FOVIG verklaarde zich wel akkoord met een verruiming van de opdracht.

3. Documenten en acties:

- 3.1. In de eerste vergadering van het werkjaar werd een tekst van VGPH rond driesporenbeleid trajectbegeleiding kritisch doorgenomen. De grote lijnen van deze tekst, die focust op de onafhankelijke vraagverduidelijking, werden aanvaard, met de opmerking dat men dergelijk teksten nog meer in de taal van de gebruiker moet schrijven.
- 3.2. Een heel belangrijk initiatief werd genomen door enkele initiatiefnemers rond Roger Van Dorpe: de actie 'Recht op Zorg'; waarbij een verzoekschrift aan de Vlaamse regering en een petitie werden voorgelegd aan alle mogelijke betrokkenen in het Vlaamse land. Deze actie vertrekt nadrukkelijk van uit de basis, maar FOVIG was onmiddellijk bereid om logistiek en financieel steun te verlenen. Het gaat immers om een initiatief dat volledig in de lijn ligt van ons gedachtegoed, en recht op zorg afdwingbaar wil maken. Het initiatief werd een enorm succes : meer dan 30.000 ondertekenaars scharden zich achter dit standpunt. Bedoeling is met deze actie te wegen op de verkiezingen van het Vlaams parlement in juni 2009.
- 3.3. Stellingname van FOVIG rond zorg en ondersteuning: in het verlengde van voorgaande actie, maar ook in respons op o.m. de toepassingsbesluiten zorgregie werd binnen FOVIG een tekst opgemaakt die aan een aantal volksvertegenwoordigers werd opgestuurd. Wij pleiten er o.m. voor continuïteit in de zorg, voor aandacht voor specifieke doelgroepen die uit de boot dreigen te vallen, voor een coherente en realistische regie van de zorg, voor een versnelling in het zorgaanbod ....
Deze stellingname kreeg ruime aandacht en respons, die voor een deel in het eerste nummer van het FOVIG-blad in 2009 werd opgenomen.

- 3.4. Uit de voorziening Giels Bos bereikte ons een vraag rond de 'aanwezigheidsdag' en de zgn. 12-urenregel. Deze problematiek is 25 jaar oud, betreft de onmogelijkheid voor een bewoner om gedurende minstens 12 uur overdag thuis te verblijven, zodat het niet als een thuisdag kan beschouwd worden (waarvoor geen persoonlijke bijdrage vereist is). Deze vraagstelling werd meegenomen naar de provincies en nationaal; een antwoord werd gestuurd naar de gebruikersraad van het Giels Bos, en de vraagstelling wordt ook overgemaakt aan VAPH.
- 3.5. Actie pr/pn. Samen met de koepels van voorzieningen en de syndicaten hebben we actie gevoerd naar kabinet, pers en volksvertegenwoordigers, in verband met de manke verhouding tussen de personeelsnorm en de reële personeelsbezetting, die sinds 1983 bevroren is. Over de hele sector is gemiddeld maar 87% van de personeelsnorm gehaald. Er is een engagement van uit het kabinet voor een inhaaloperatie, maar de modaliteiten en de snelheid waarmee dit gaat gebeuren zijn nog verre van duidelijk. In die zin wordt verder actie. De problematiek wordt ook ingekaderd in het meerjarenplan 2010-2014.
- 3.6. Het meerjarenplan 2010-2014 van het VAPH werd inmiddels bekend gemaakt en na voorlegging aan het Uitvoerend Comité ook naar de andere actoren in het zorgveld gebracht. Met collega-organisaties bekijken we dit plan kritisch, en we hebben heel wat vragen bij de realistische inschatting van de noden en de haalbaarheid van de zorg. Deze recente ontwikkelingen zullen wellicht spoedig tot nieuwe actievormen aanleiding geven.
- 3.7. Rond PGB en zorgvernieuwing proberen wij in de betrokken werkgroepen mee te denken en op die manier de toekomst binnen het zorggebeuren te helpen sturen. Naar onze achterban toe trachten we te verduidelijken wat die vormen van vernieuwing inhouden. Rond PGB loopt thans gedurende twee jaar een pilootproject met 200 personen in Antwerpen en Vlaams-Brabant, dat wetenschappelijk opgevolgd wordt, en de krijtlijnen moet uitzetten voor een verdere implementering van dit PGB.
- 3.8. Er is in de loop van dit jaar een wetsvoorstel van o.m. Luc Goutry aan bod gekomen, dat de beschermingsstatuten wil éénduidiger en eenvoudiger maken. Een colloquium georganiseerd door de nationale Vereniging voor Hulp aan Verstandelijk Gehandicapten en Inclusie Vlaanderen suggereerde een aantal wijzigingen aan dit wetsvoorstel. Wij volgen ook deze ontwikkelingen op de voet.
- 3.9. In een gesprek met minister Vanackere kwam de mogelijkheid van een structurele subsidiëring van een organisatie als de onze aan bod, maar het leidde nog niet tot meer concrete voorstellen.

- 3.10. Er kwam een opmerkelijke vraag van de kant van Inclusie Vlaanderen: of wij geïnteresseerd waren in een mogelijke fusie tussen onze beide organisaties. Deze vraag werd binnen de nationale vergadering zeer open besproken, leidde ertoe dat we een kleine brainstorming deden rond de visie en de specifieke opdrachten en doelstellingen van onze beide organisaties, de overeenkomsten en de verschillen. Besluit was dat we tot een hechte samenwerking bereid zijn, maar een fusie niet opportuun achten.
- 3.11. Medewerking aan experiment Handiweb: vanuit de federale Overheidsdienst is een experiment om aan gebruikers toe te laten hun financieel en administratief dossier bij het FOD te raadplegen en suggesties voor aanpassing te doen via internet. Toon werkte mee aan dit initiatief, waar via schermmodellen gezocht wordt naar een gebruiksvriendelijke manier van aanbieden.

4. Deelname aan werkgroepen:

- 4.1. ROG-werking in de diverse provincies:
We zijn in de diverse provincies als vanzelfsprekend actief in het regionale overleg rond de centrale registratie van zorgvragen. In twee provincies, namelijk in Oost-Vlaanderen met Julien Andries, en in Antwerpen met Hugo Verhoeven, hebben we de ondervoorzitter van het R.O.G. binnen onze rangen.
- 4.2. Provinciale werking VGPH:
Het VGPH ondersteunt de zorgregie, en als dusdanig nemen meerdere van onze mensen ook in de verschillende provincies deel aan de voorbereidende vergaderingen die door hen georganiseerd worden.
- 4.3. Provinciale werking meerderjarigen Oost-Vlaanderen:
Julien Andries neemt als voorzitter aan deze vergaderingen deel.
- 4.4. Provinciale evaluatiecommissie VAPH:
Luc De Vos in Oost-Vlaanderen en Toon Callewaert in West-Vlaanderen zijn lid van de provinciale evaluatiecommissie van het Vlaams Agentschap als ervaringsdeskundigen.
- 4.5. SOG-commissie VAPH:
Deze commissie bereidt uitvoeringsbesluiten voor bij het nieuwe algemene kwaliteitsdecreet voor de gehele welzijnssector. Daarbij hoort ook het inpassen en aanpassen van de inspraak- en participatiebesluiten. Monique Dumon is onze vertegenwoordiger in deze commissie.

- 4.6. SEN-steunpunt expertisenetwerken:
We hebben een vertegenwoordiging van FOVIG in de Algemene Vergadering en in de Raad van bestuur in de persoon van Monique Dumon. Vanuit de Raad van bestuur is ze ook vertegenwoordigd in de stuurgroep gedragsstoornissen. Op het lokale vlak heeft Monique al sinds jaren vanuit het meldpunt La Movida de provinciale werking blijven opvolgen. In 2009 wordt een ontwikkeling voorzien in de "consulentenmaterie".
- 4.7. Samenwerking met Gezin en handicap:
Monique Dumon is lid van de Raad van Bestuur van deze organisatie en legt er de link met FOVIG. Op regelmatige basis, maar niet continu, wordt er samengewerkt rond gesubsidieerde projecten.
- 4.8. Samenwerkingsverband op initiatief van de koepels:
De vermelde actie rond pr/pn kadert in dit samenwerkingsverband, maar het is ook breder: de hele zorgvernieuwing staat er ter discussie, en meerdere personen van FOVIG zijn erbij betrokken: Monique Dumon, Paul Janssens, Toon Callewaert.
- 4.9. Andere samenwerkingsverbanden:
De betrokkenheid bij een belangrijke organisatie VGPH in algemene vergadering en Raad van Bestuur is hier reeds apart vermeld.
- 4.10. Permanente cel VAPH:
Via VGPH is Hugo verhoeven lid van de Permanente cel van het VGPH, waar belangrijke standpunten ingenomen worden rond de hele werking van VAPH.
- 4.11. Werkgroep PGB en zorgvernieuwing
Deze werkgroep, waarvan een aantal gebruikersverenigingen, lid van VGPH, deel uitmaken volgt de werkzaamheden van de Stuurgroep VAPH Zorgvernieuwing en het Expertencomit e VAPH in verband met PGB op. Daarnaast worden thema's in verband met zorgvernieuwing – zoals vraagverduidelijking – verder uitgediept. Deze werkgroep komt maandelijks bijeen.
- 4.12 PLATFORM Gebruikersverenigingen – koepels PPG en VMW
Dit platform is een gestructureerd overleg tussen gebruikers en vertegenwoordigers van voorzieningen en behandelt de vorderingen in verband met zorgvernieuwing en het PGB.
In dit platform werd ook de beginselverklaring opgesteld en voorgelegd aan de minister van Welzijn. In deze beginselverklaring staan de gezamenlijke uitgangspunten van gebruikers en voorzieningen met als titel:

Persoonsgebonden financiering als hefboom voor een vraaggestuurde ondersteuning

met volgende uitgangspunten:

1. De ondersteuning van de persoon met handicap in functie van vraagverduidelijking en de realisatie van het ondersteuningsplan.
  2. Naar een persoonsgebonden financiering als basisfinanciering in de gehandicaptenzorg.
  3. Een deregulerend kader voor de zorgaanbieders.
- Deze uitgangspunten werden mee opgenomen in de werking van de Stuurgroep Zorgvernieuwing van het VAPH.
Naar aanleiding van de komende verkiezingen zal ook een gezamenlijk memorandum worden opgesteld.

4.13. Overzicht concrete engagementen van bestuurders:

- Hugo Verhoeven:
  - o Lid Algemene Vergadering VGPH
  - o Voorzitter raad van bestuur VGPH
  - o Via VGPH lid permanente cel VAPH
  - o Via VGPH lid Prioriteiten Commissie
  - o Lid Raad van gebruikers provincie Antwerpen
  - o CRZ bemiddeling kinderen en jongeren gedrag en emotionele stoornissen
  - o Stuurgroep ROG kinderen en jongeren
  - o Voorzitter coördinatorenvergadering van de bemiddeling CRZ
  - o Beleidsgroep zorgregie van VGPH
  - o Plaatsvervanger IJH Antwerpen
  - o Werkgroep PGB en zorgvernieuwing
  - o Platform met de koepels zorgvernieuwing
- Frans Snijers:
  - o CRZ regio Turnhout
  - o ROG regio Turnhout,
  - o Raad van Gebruikers provincie Antwerpen
  - o Provinciale Stuurgroep ROG Antwerpen
- Julien Andries:
  - o Ondervoorzitter ROG provincie
  - o Lid dagelijks bestuur en lid werkgroep meerderjarigen
  - o Lid gebruikersraad VGPH Oost-Vlaanderen
  - o Lid dagelijks bestuur en lid sub-ROG Waasland
  - o Voorzitter werkgroep inclusieve zorg voor ouder wordende personen met handicap
- Eric Devos:
  - o Gebruikersraad West-Vlaanderen ;Brugge
  - o ROG West-Vlaanderen

- Monique Dumon:
  - o SOG - commissie VAPH
  - o SEN - steunpunt expertisenetwerken, Raad van bestuur en Algemene Vergadering
  - o Vertegenwoordiging in de stuurgroep gedragsstoornissen.
  - o Opvolgen meldpunt La Movida
  - o Gezin en Handicap lid Raad van Bestuur
  - o Medewerking aan gesubsidieerde projecten Gezin en handicap
  - o Samenwerkingsverband in platform met koepels
  - o Samenwerkingsverband rond pr/pn
- Toon Callewaert:
  - o Ervaringsdeskundige PEC West-Vlaanderen
  - o Samenwerkingsverband rond pr/pn
  - o Algemene Vergadering VGPH
- Willy Dekeyser:
  - o Lid gebruikersraad VGPH Oost-Vlaanderen
  - o Vervanger Julien Andries in stuurgroep Oost-Vlaanderen
- Mieke Henckens:
  - o Mieke is lid van ROG Limburg, en heeft zich thans kandidaat gesteld voor de functie van ondervoorzitter.
- Luc De Vos:
  - o Deskundige PEC Oost-Vlaanderen
- Paul Janssens:
  - o Werkgroep PGB: - Zorgvernieuwing : werkgroep van gebruikersverenigingen met ondersteuning VGPH
  - o Platform Gebruikersverenigingen – koepels PPG en VWV: overleg tussen gebruikers en vertegenwoordigers van voorzieningen in verband met Zorgvernieuwing en PGB
- Pierre Schreuders:
  - o ROG-Antwerpen
  - o Raad van Gebruikers Antwerpen.
  - o Permanente cel
  - o Ad hoc OBB (opvang begeleiding behandeling)
  - o Raad van gebruikers Vgph (Vlaanderen en Brussel)
  - o Werkgroep inspraakbesluiten (ligt momenteel stil)
  - o Beleidsgroep PTP
  - o Werkgroep zorgvernieuwing

5. Nieuws uit de provincies:

De provinciale werking schraagt en ondersteunt de hele FOVIG-werking. In de provinciale vergaderingen wordt aan uitwisseling gedaan, worden nieuwe projecten aangesneden, en wordt de nationale werking verduidelijkt. De afzonderlijke provincies leggen hun concrete accenten: zo heeft Limburg gewerkt aan zijn teksten rond rouwverwerking voor de documentatiemap, en heeft Oost-Vlaanderen het accent gelegd op de problematiek van de ouder wordende persoon met mentale beperkingen. Deze problematiek zal straks ook het onderwerp worden van de lezing op de Algemene Vergadering.

De werking in West-Vlaanderen werd onder impuls van bestuursleden Eric Devos, Monique Dumon en Toon Callewaert terug opgestart, en moet in zich in 2009 normaal kunnen consolideren en een vastere structuur krijgen.

6. FOVIGblad:

Halverwege het werkjaar meldde sterkhouders Paul Janssens dat hij zijn functie als bestuurder en verantwoordelijke voor het FOVIG-blaadje zou moeten neerleggen, om een aantal dringende redenen. Paul betekent zeer veel voor FOVIG, en ook de bestuurszetel van onze organisatie is op zijn adres gevestigd, vandaar dat een aantal belangrijke aanpassingen zich opdringen.

Zo is er een hele redactieraad opgericht, waar Paul in het verleden het werk zowat alleen deed. Toon Callewaert is verantwoordelijke uitgever en neemt ook de opmaak voor zijn rekening. Redactieleden zijn: Hugo Verhoeven, Simonne Janssens-Van Oppen, Armand Pauwels en Luc De Vos. Het eerste nummer van hun hand verscheen in januari, maar het concept blijft zeer nauw bij de traditie van het FOVIG-blad aanleunen.

Er dient benadrukt dat Paul bereid blijft om zich door FOVIG verder te laten delegeren voor werkgroepen die beantwoorden aan zijn interesses en bekwaamheden.

7. Enquête werking FOVIG:

Zelfkennis is een belangrijk gegeven en als FOVIG willen wij regelmatig evalueren in welke mate onze werking blijft aansluiten bij de verwachtingen van onze leden. Wij vonden het dan ook belangrijk om een bevraging te doen bij die leden naar hun evaluatie van onze inzet.

8. Verhuis hoofdzetel van onze organisatie:

De zetel van FOVIG was tot op heden gevestigd op het adres van Paul Janssens in Hever. Gezien hij een stap terugzet moet uitgekeken worden naar een nieuwe hoofdzetel. Deze komt op het adres van huidig voorzitter Toon Callewaert. Er wordt ook gebruik gemaakt van de noodzakelijke wijziging van de statuten om het voor onze organisatie weinig relevante lidmaatschap als toegetroten lid te schrappen.

9. Website FOVIG:

Zowel structureel-technisch als inhoudelijk wordt de webstek van FOVIG systematisch en grondig bijgehouden door ons bestuurslid Marc Van Gestel

Inhoudelijk gedeelte

De Lovie

De Lovie: situering

- De Lovie is een vrij grote voorziening met een sterk vergrijzende populatie
- Door dit gegeven heeft men veel kunnen leren uit ervaring
- Hierop is men expertise gaan ontwikkelen
- Men probeert momenteel deze expertise ook uit te dragen naar andere voorzieningen die op dit vlak vragende partij zijn
- De Lovie heeft een supportteam ontwikkeld voor West-Vlaanderen
- Er zijn zoveel dingen waarover één en ander te vertellen valt:
  - Bubbeltjes voelen
  - Mondhygiëne
  - Voedsel toedienen
  - Een nieuwe manier van sonderen
  - De lift bedienen
  - De rug sparen ...

De Lovie: beleidsontwikkeling

- Het is van belang om proactief te werken, vooruit te kijken en zich af te vragen : 'Wat komt er op ons af?'
- Zo kan men beleid ontwikkelen.
- Wil alleen volstaat niet, men moet ook durven en hierbij de toekomst vertrouwvol tegemoet zien
- Het gaat in belangrijke mate ook over gebouwen, infrastructuur, Vipa-dossiers ...
- Het grote wat afgelegde domein van De Lovie heeft wellicht nadelen, maar met betrekking tot deze problematiek heeft het ook voordelen:
  - Men kan zich beter toespitsen op ernstige, complexe problemen
  - Middelen kunnen hier geconcentreerd worden
  - Zo wordt het gemakkelijker om alles goed op te volgen

De Lovie: een netwerk van verschillende initiatieven.

- De Lovie heeft meerdere doelgroepen
- De Lovie heeft meerdere erkenningen
- De Lovie heeft meerdere vestigingen
- Een netwerk van verschillende initiatieven

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be

Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be

Doelgroepen

- Personen met een matig verstandelijke handicap
- Personen met een ernstig verstandelijke handicap
- Personen met een diep verstandelijke handicap
- Personen met bijkomende problemen: ongeveer 1/3 heeft ASS-problematiek

Bijkomende problemen

- Autisme
- Gedragsproblemen
- Psychische problemen
- Fysieke problemen
- Neurologische problemen
- Ouderdomsproblemen

Erkenningen

- School van De Lovie (121)
  - opleidingsvorm 1 (68)
  - opleidingsvorm 2 (53)
- Internaat: vanaf 12 jaar (38)
- Semi-internaat: vanaf 12 jaar (18)
- Dagcentra (60)

Erkenningen

- Tehuis voor niet-werkenden (346)
  - Bezigheidstehuis (158)
  - Nursingtehuis (188)
  - Logeren (350)
- Tehuis voor werkenden (4)
- Kort verblijf (5)
- Beschermd wonen (16)

Erkenningen

- Totale bezetting 568
  - Residentieel 410
  - Niet-residentieel 158
  - Woonpark De Lovie 351
  - Buitenvestigingen 217

Vestigingen

- Voor de personen die dit aankunnen creëert De Lovie huizen in een wooncentrum
- Deze huizen hebben een rustige ligging dicht bij de kern van het wooncentrum

*Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be*

Specialisaties

- Op het domein specialiseert De Lovie zich in de begeleiding van mensen met complexe problemen
- Het domein is voor deze mensen een troef
- Door de schaalgrootte kan het zorgaanbod zorgvuldig aangepast worden aan de zorgvraag

Locaties

- Woonpark De Lovie
- Poperinge (4 locaties)
- Proven (1 locatie)
- Elverdinge (2 locaties)
- Ieper (4 locaties)
- Diksmuide (3 locaties)
- Wervik (2 locaties)
- Lo (1 locatie)

Ten Meerschaut

Leefgroep voor senioren met verstandelijke beperking

Men is nog op zoek naar een betere naam om de doelgroep te omschrijven.

Selectiecriteria:

- Niet leeftijd op zich
- Functioneel oud worden
  - Het gaat niet meer ondanks vergaande individualisatie
  - Het gaat niet meer omdat materiële verzorgingsomkadering die nodig is niet kan geboden worden
- Diagnostiek:
  - Observaties
  - Vragenlijsten: indicatielijsten
  - Steeds multidisciplinaire diagnose
  - De instelling zelf ziet soms onvoldoende, zij is te vertrouwd met de persoon, zij staat onvoldoende op afstand
  - Soms is de familie beter geplaatst om objectief te kijken en signalen uit te zenden

Waarom specifiek gaan?

- Aanpassing infrastructuur
- Specialisatie van het personeel
- Aanpassing van het leefklimaat

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be

Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be

- Accenten in de werking
  - Emancipatie
  - Empowerment
  - Kwaliteitsvol ouder worden

Infrastructuur:

- Centrale ligging
- Sanitair
- Ruime kamers
- Wonen (salon) en slapen dicht bij elkaar
- Verzorgingscomfort en aangepaste hulpmiddelen
- Herkenbare indeling

Specialisatie van het personeel:

- Kennis van normale verouderingsprocessen
  - Lichamelijke veroudering
  - Ouderdomsvergeetachtigheid, sneller vermoeid, minder flexibel kunnen omgaan met veranderingen
  - Dementie
- Vaardigheden
  - Flexibiliteit
  - Rustige omgang
  - Grenzen zien en niet overvragen
  - Kleine signalen opmerken en juist kunnen interpreteren
  - Evenwicht bewaren tussen stimuleren tot zelfstandigheid en doen aanvaarden van afhankelijkheid
- Attitudes
  - Warme zorg
  - De mens zien
  - Niet alleen technisch bezig zijn maar er ook bij vertellen
  - Er is een verschil tussen een lepel geven en inlepelen
  - Er is een verschil tussen de mond afgeveegd worden (hoe) en deze door de persoon zelf met het nodige geduld laten afvegen
  - Hoe technischer, hoe vlugger men de mens vergeet
  - Attitude van zich in hun plaats kunnen stellen
    - Hoe voel te stalen verpleegster aan?
    - Hoe voelt het rijden met een rolwagen?

Aanpassing van het leefklimaat:

- Orde
- Rust
- Regelmaat
- Niets moet
- Ruimte
  - Fysisch
  - Psychisch
- Soepelheid

Accenten in de werking:

- Emancipatie
- Empowerment
- Kwaliteitsvol ouder worden
- Niet van onafhankelijkheid naar afhankelijkheid
  - Afhankelijkheid leren aanvaarden
  - Maximale onafhankelijkheid blijven stimuleren binnen de grenzen van de nieuwe en toenemende beperkingen
- Communiceren is belangrijk
- Ook juist leren lezen, aflezen
Zij kunnen het niet altijd zeggen

Fysiek welbevinden:

- Voorkomen, opvolgen, behandelen van gezondheidsproblemen
Bloed, cholesterol, dieet, voeding, hart, longen, griep, gehoor, gezicht
- Ambulantie & mobiliteit
Hulpmiddelen, houdingen, valpreventie, veiligheid
- Medische dienst
Scannen, echo's, onderzoeken

Materieel welbevinden:

- Financiën
  - Het is duurder, het kost meer
  - Dit opnemen met de familie
  - De helft heeft geen hospitalisatieverzekering
  - Toch is hospitalisatie af en toe nodig
  - Sommige zaken zijn vrij duur: matrassen, relaxzetels ...
  - Terugbetalingen trachten te krijgen waar mogelijk
  - Tegemoetkomingen optimaliseren
- Persoonlijke bezittingen
- Wettelijke vertegenwoordiging

Emotioneel welbevinden:

- Geluk primeert
- Beleving centraal
Voel ik me goed?
- Veiligheid en onveiligheid
- Tevredenheid
- Angst
- Schaamte
- Verwardheid
- Alertte betrokkenheid
- Communicatie

Sociale relaties:

- Onderhouden van bestaande sociale relaties
- Nieuwe relaties
- Uitnodigen
- Activeren
- Ze vragen er niet zelf naar

Persoonlijke Ontwikkeling:

- Zinnvolle dagbesteding
Van ringen opsteken naar handdoeken plooiën
- Onafhankelijkheid tegenover afhankelijkheid

Zelfbepaling:

- Keuzes, beslissingen, inspraak
- Communicatie

Rechten:

- Volwaardige burgers
- Cliënt staat centraal
- Privacy
Verschonen: wanneer, niet zomaar, liefst passend

Vorming:

- Palliatieve ondersteuning
- Manutentie
- Verpleegtechnische aspecten

Oud worden in Ten Meerschaut:

- Ook al heb je veel ondersteuning nodig...
- OUD WORDEN KAN DE MOEITE WAARD ZIJN!

*Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be*

Dementie

Dementie

- Definitie
- Risicofactoren:
ouderdom – Syndroom van Down – erfelijke belasting – zwaar schedelongeval – depressie
- Protectieve factoren:
vitamine E – hogere opleiding – rode wijn – oestrogeen – lichamelijke inspanningen

Dementie en syndroom van Down

- Alzheimer
- 40 – 50 jaar
- Verloop
  - Snel intreden
  - Zeer progressief verloop
  - In verhoogde mate optreden van epilepsie

Diagnose

- Eerste signalen
- Melden van verandering in functioneren

Eerste signalen

- Verlies van initiatief en interesse
- Verlies van vaardigheden, slechtere zelfzorg
- Geheugenproblemen voor recente gebeurtenissen
- Desoriëntatie in tijd (minder in plaats en persoon)
- Dwalen
- Vermindering van het communicatieve vermogen
- Motorische achteruitgang
- Stemningswisselingen en labiliteit
- Incontinentie van urine
- Prikkelbaarheid
- Rusteloosheid
- Spierschokjes (syndroom van Down)

Diagnose

- Signalen door cliënt, familie en ondersteuners worden gemeld
- Multidisciplinair onderzoek
orthopedagoog/psycholoog/huisarts/neuropsychiater
- Uitsluiten van andere mogelijke oorzaken
vitaminetekort, schildklierafwijkingen, gehoorproblemen, depressie,
foliumzuurafwijkingen, medicatiegebruik
- Lijsten – schalen

Kenmerken

- Beginstadium
- Tussenstadium
- Eindstadium

Kenmerken

- Geheugenverval
(diep VH: info van de verzorger)
- Achteruitgang cognitieve functies
(diep VH: trager – geen aandacht kunnen vasthouden – verstoring dag- en nachtritme – niet herkennen van vertrouwde plaatsen/personen)

Kenmerken

- Verlies van emotionele controle, motivatie en sociaal aangepast gedrag.
- Diep VH: verlies van interesse, irritatie, veel slapen wat verschillend is aan het oorspronkelijk functioneren.
- "Afwijkend" gedrag versus typisch gedrag: dossierverleden!)

Kenmerken

- De kenmerken tekenen zich scherper af
- Optreden van epilepsie
- Persoon wordt geheel afhankelijk en bedlegerig

Ondersteuning

- R.O.T. – Validation – reminiscentie
- Warme zorg
- Van agogisch handelen naar verpleegtechnisch handelen
- Palliatieve ondersteuning

Vraaggesprek achteraf

- 1 Dementeren personen met het syndroom van Down vlugger?
  - Personen met trisomie 21 hebben een verhoogde kans om Alzheimer te ontwikkelen. De reden hiervoor is eenvoudig. Alzheimer is specifiek gebonden aan het chromosoom waarvan verreweg de meeste mongooltjes er één meer hebben.
  - Er is niet alleen het feit dat de kans verhoogd is, eenmaal ze de ziekte hebben gaat de evolutie ook vlugger. Men schat het tijdspad waarbinnen de ziekte evolueert op 6 jaar in plaats van 9 jaar bij andere personen met deze ziekte
  - Voor personen met mongolisme bestaan er bovendien specifieke risico's:
    - Het hart
    - De ademhaling
    - Epilepsie
  - Bij al onze personen met mongolisme nemen wij bijgevolg de DVZ af vanaf de leeftijd van 40 jaar
- 2 Kan men dit veralgemenen naar andere personen met mentale handicap?
  - Tot op zekere hoogte mag men dit inderdaad doen. Personen met mentale handicap hebben immers meestal een soort atrofie van de hersenen. Het risico op verdere en vroegere aftakeling is hier groter. Van belang is altijd te vergelijken met momenten in de vroegere ontwikkeling. De persoonlijke evolutie moet dus nauwkeurig geëvalueerd en beoordeeld worden
  - Het is ook bekend dat sommige personen met mentale handicap op de leeftijd van 55 tot 60 jaar reeds het klinisch beeld vertonen van een persoon van 80 jaar.
  - Voor alle personen met een mentale handicap zou het regel moeten zijn om vanaf 55 nauwkeurig te observeren en te evalueren
  - Personen met mentale handicap zouden eveneens een verhoogd risico hebben op multifarctdementie
- 3 Is dementie ook gebonden aan andere chromosomen?
  - Dit zou inderdaad kunnen. We weten hier echter nog onvoldoende
  - We weten wel reeds dat er specifieke risico's voor bepaalde syndromen. Zo legt men een verband tussen Fragile X en vasculaire dementie
- 4 Wordt in de Lovie de zorg gegarandeerd?
  - Deze wordt inderdaad gegarandeerd
  - In principe kunnen de mensen bij ons blijven tot hun overlijden
  - De familie is hier dikwijls heel ongerust over. Het is van groot belang hen op dit vlak gerust te stellen
  - Zelfs in een palliatief stadium gaan wij vrij ver om de zorg te blijven opnemen.
  - Opname in de kliniek wordt zo lang mogelijk uitgesteld.

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be

- 5 Is men ook op andere plaatsen met deze problematiek bezig?
- Dit is beslist het geval
  - Op heel wat plaatsen is men volop bezig met het ontwikkelen van specifieke zorg en infrastructuur
  - Het voorbeeld wordt gegeven van het Sterrenhuis in de provincie Antwerpen.
- 6 Wat vind je het allerbelangrijkst in deze zorg?
- Ik heb een aantal belangrijke dingen opgenoemd en behandeld. De warmte van de zorg heeft voor mij een heel bijzondere betekenis
  - Ook de dialoog met de cliënt is bijzonder belangrijk. Men moet steeds spreken en ook blijven spreken. Wij moeten onze cliënten steeds zoveel mogelijk betrekken bij alles. Pas op die manier kan dialoog ontstaan en ook onderhouden worden
- Een essentieel punt in deze dialoog is dat één en ander moet uitgeklaard zijn:
- de cliënt moet bereid zijn om de stap te zetten naar deze specifieke zorg
  - Hij of zij moet er de meerwaarde van zien
  - Hij of zij moet ook bereid zijn een terugstap te doen en zijn of haar beperkingen aanvaarden
- 7 Wordt deze zorg best verstrekt door het VAPH of kan dit evengoed opgenomen worden door de bejaardenzorg?
- De vraag wordt door sommigen gesteld wat het beste is
  - Economische motieven komen bij sommigen wellicht om de hoek kijken. Voor de zorg voor personen met een handicap wordt het allemaal wat veel en wat te duur
  - Dit zou evengoed door anderen kunnen gedaan worden die een specialisatie hebben in bejaardenproblematiek
  - Dit zou op een bepaald moment zorg worden die niet langer specifiek hoeft te blijven omdat de bejaardenproblematiek gaat primeren op de handicap. Anderen zouden in dit geval best overnemen
  - Vanuit de zorg voor personen met een handicap hebben wij evenwel ook een aantal argumenten in handen om ervoor te pleiten dat de zorg bij ons kan blijven:
    - De specialisatie inzake handicap is niet aanwezig in de bejaardensector en blijft voor de meeste personen met handicap een absolute noodzaak
    - Beide sectoren zijn moeilijk vergelijkbaar op het vlak van personeelsmiddelen. In de sector van de zorg voor personen met een handicap zijn meer middelen aanwezig
    - Er is ook het financiële plaatje wat de bijdrage van de gebruikers betreft. De sector van de zorg voor personen met een handicap is op dit ogenblik het goedkoopst.

- Het is ook vanuit menselijk en moreel standpunt helemaal niet evident dat wij onze mensen zouden afgeven.
    - Eenvoudig toch? Gewoon expertise overdragen. Zo vlug zal dat nog niet gebeuren.
    - Mensen geef je toch niet zomaar af. Zeker na al die jaren waarin een vertrouwensrelatie opgebouwd werd. Er zal een gevoel gecreëerd worden hen ergens achtergelaten te hebben en eigenlijk tekort geschoten te zijn.
- 8 Hoe zit het met het personeel dat hiervoor ter beschikking kan gesteld worden?
- Op het huidige ogenblik zijn er geen specifieke middelen beschikbaar
  - Op termijn wordt een herverdeling van middelen in het vooruitzicht gesteld. De inschaling zou hierbij een belangrijke rol spelen. Deze doelgroep zou dan misschien iets meer aan middelen kunnen toebedeeld krijgen. Laten we ons echter geen illusies maken. In het beste geval zal het om kleine correcties gaan
  - Wat doen wij? Wij gaan creatief om met middelen:
    - Soms wisselen wij opvoedend personeel uit tussen dagcentrum en woonvorm. Men wordt tijdelijk even weggenomen om elders ingezet te worden
    - Soms werken wij zelfs met verschuifbare wanden
    - Therapeuten zijn hierbij niet betrokken. Zij worden wel ingezet tijdens vakanties en reizen. Veel reizen en vakanties organiseren wij immers zelf met eigen personeel. Het belang van interne reizen is de laatste jaren toegenomen. Hierbij worden ook vrijwilligers ingezet.
- 9 Hoe zit het met de naadloosheid in jullie voorziening?
- Wij trachten deze zo vlot mogelijk te laten verlopen.
  - Concreet gaat het om overgangen van dagcentrum naar woonvorm en tussen woonvormen (van bezigheid naar nursing)
  - Er is een procedure aan verbonden en deze loopt behoorlijk
  - Er is nog nooit een dossier geweigerd
  - Soms moet men misschien wel wat lang wachten
  - Als voorziening denken we er soms niet voldoende vlug aan om een zwaardere zorgvorm aan te vragen en de overgang mogelijk te maken.
- 10 Hebben deze mensen ook nog verlangens en rechten op het vlak van seksualiteit?
- Ze hebben dezelfde rechten als eender wie, niet meer en niet minder
  - De Lovie heeft terzake een visie ontwikkeld
  - Wij komen van ver, uit een periode waar veel toegedekt werd, gerust gelaten, verzwegen
  - We moeten er rekening mee houden dat veel van ons grijs publiek in deze sfeer en context grootgebracht is
  - Velen hebben nog slaapzalen gekend, zij hadden zelfs geen individuele kamer, zij wisten nauwelijks wat privacy was
  - Deze groep stelt momenteel nog niet zoveel vragen
  - De evolutie gaat echter snel. Een ander publiek komt op ons af. Dit zal wel vragen stellen. Hier zullen we moeten op inspelen.

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
 Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be

- Dialoog zal ook hier belangrijk worden. Men zal concrete antwoorden moeten bieden. Men zal duidelijke normen moeten hanteren. Wat is mogelijk? Wat kan? Wat kan niet? Staan we er alleen voor? Voelen we ons gesteund? Een visietekst is dan geen overbodige luxe.

11 Hoe staan jullie tegenover het werken met vrijwilligers?

- De Lovie werkte tot voor kort niet met het systeem van vrijwilligers
- Hierin is recent verandering gekomen
- Wij hebben hier tot nu toe positieve ervaringen mee
- Vrijwilligers zijn geen vreemden, heel vaak zijn het oud-personeelsleden, familieleden, vrienden
- De inzet van vrijwilligers heeft nooit weerslag op de inzet van personeel. Precieser gezegd: de inzet van personeel vermindert er niet door
- Werken met vrijwilligers vraagt veel structurering en begeleiding. Er is hulp nodig via de omkadering van de instelling
- Sommigen kunnen het niet. Men moet zo eerlijk zijn dit ook voldoende vlug te durven zeggen
- Indien niet goed georganiseerd kan zo'n systeem zich vastrijden
- In sommige instellingen hebben de vrijwilligers zelf allemaal een coach
- Op steeds meer plaatsen krijgen vrijwilligers vorming
- Best is ze in te zetten volgens hetgeen ze wensen en kunnen
- Vrijwilligers liggen soms zelfs aan het ontstaan van nieuwe initiatieven
- ***Er ontstond een levendige, open en interessante gedachtewissling rond dit onderwerp van de vrijwilligers. Misschien een onderwerp voor een volgende algemene vergadering?***

Vragen voor verdere verwerking op provinciaal niveau

- 1 Bestaan er in uw voorziening plannen op het vlak van zorg voor ouder wordende personen met een handicap?
- 2 Welke eisen zou u met betrekking tot deze zorg stellen op het vlak van infrastructuur?
- 3 Waarmee zou absoluut rekening moeten gehouden worden bij het nemen van concrete initiatieven op dit vlak?
- 4 Welke eisen zou u stellen aan de zorg op het vlak van kwaliteit? Aan welke eisen zou de zorg voor u vooral moeten voldoen?
- 5 Welke verwachtingen zou u formuleren ten aanzien van het personeel?
- 6 Wat zijn voor u kernpunten voor het welbevinden van de persoon met handicap?
- 7 Hoe zou u als ouder of wettelijke vertegenwoordiger betrokken wensen te worden bij de zorg en de begeleiding?
- 8 Hoe zou u wensen dat men omgaat met ethische vragen omtrent het levenseinde?

Verslag: Luc De Vos
Secretaris

Voorzitter: Toon Callewaert, H. Consciencelaan 3, 8540 Deerlijk. Tel.: 056/327712. E-mail: toon.callewaert@telenet.be
Secretariaat: Luc De Vos, Tweebekenstraat 4, 9052 Zwijnaarde. Tel. : 09/2211589. Gsm: 0479/337684. E-mail: ldv.zwyn@skynet.be